SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2094

av Isak From och Björn Wiechel (båda S)

Åtgärder för ökat bostadsbyggande och fler bostäder som vanligt folk har råd med

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att öka bostadsbyggandet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att möjliggöra att unga kan hyra eller köpa sin första bostad och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges bostadsmarknad är i stort behov av reformer som främjar långsiktig stabilitet, rättvisa villkor och en mer hållbar skuldsättning.

Ett av de mest kostsamma och snedvridande inslagen i dagens system är ränteavdraget för bolån – ett skatteavdrag som gynnar högbelånade hushåll och driver på priserna i en redan överhettad marknad.

Enligt SCB 2024 har hushållen belånat sig för 4081 miljarder kronor i bostadslån och när det gäller nya lån har 39% av dem en belåningsgrad på 70%. Ett hushåll som tar ett bostadslån på 5 miljoner kronor och en ränta på 4 procent göra ett ränteavdrag på hela 60 000 kronor per år.

Detta offentliga stöd till höga lån bidrar till att pressa upp budgivningarna, driver på bostadspriserna och gör det svårare för unga och förstahandsköpare att komma in på

marknaden. Samtidigt skapas incitament för att ta stora lån som blir svåra att hantera vid räntehöjningar eller lågkonjunktur.

Nuvarande system låser fast människor i långvariga skulder och skapar en falsk trygghet. I praktiken subventionerar staten stora lån snarare än bostadsbehov – vilket missgynnar både jämlikheten och samhällsekonomin. Det slår särskilt hårt mot unga vuxna, ensamstående och de utan ett stort eget sparkapital. För att ha en chans att köpa sin första bostad tvingas många skuldsätta sig för livet vilket främst gynnar storbankernas vinstmarginaler.

Boverket bedömer att det behöver tillkomma omkring 50 000 bostäder om året. Bostadsbristen får konsekvenser långt utanför bostadsmarknaden. Unga får svårare att flytta hemifrån, studenter har svårt att hitta någonstans att bo och människor får svårare att flytta dit jobben finns. På orter där nya industrier växer fram kan bristen på bostäder dessutom göra det svårare för företag att rekrytera. Samtidigt har nedgången i byggandet slagit hårt mot byggbranschen och jobben.

Sverige behöver börja bygga igen. Därför gick Socialdemokraterna till val på ett nytt investeringsstöd och statliga byggkrediter för att få i gång bostadsbyggandet. Vi har också satt målet att bygga 10 000 nya studentbostäder under de kommande fyra åren.

Därför vill vi socialdemokrater införa ett nytt investeringsstöd som gör det möjligt att bygga bostäder där behovet är stort men där projekten i dag inte går ihop ekonomiskt.

Två områden är särskilt viktiga: studentbostäder och bostäder på mindre orter med stora industrietableringar. Där kan bristen på bostäder bli ett hinder både för människors möjligheter och för nya jobb och investeringar. Ingen ska hellre behöva tacka nej till en utbildning för att det inte går att hitta någonstans att bo. Socialdemokraterna har därför som mål att 10 000 nya studentbostäder ska byggas under de kommande fyra åren. Fler studentbostäder gör det lättare för unga att studera där utbildningen finns och stärker samtidigt universitetens och högskolornas möjligheter att locka studenter.

Vi vill också införa statliga byggkrediter. Det innebär att staten kan låna ut en begränsad del av pengarna till bostadsprojekt som behövs men som i dag har svårt att få ihop finansieringen.

Det handlar om lån, inte bidrag. Projekten ska prövas ordentligt och pengarna ska betalas tillbaka till staten med ränta. Den statliga krediten ska bara stå för en mindre del av projektets finansiering. Syftet är att fler bostadsprojekt som behövs ska kunna gå från ritbordet till byggstart. Bostadsbyggande skapar jobb och tillväxt

Att bygga fler bostäder handlar inte bara om att fler ska få någonstans att bo. När människor kan flytta dit utbildningar och jobb finns blir det lättare för företag att hitta den kompetens de behöver.

Ett ökat bostadsbyggande betyder också fler jobb i byggbranschen och bidrar till svensk tillväxt.

Isak From (S) *Björn Wiechel (S)*